

Raadsvergadering d.d. : 12 maart 2020

Agendapunt :

Onderwerp : Kaderbrieven 2021 gemeenschappelijke regelingen

Portefeuillehouder : burgemeester A.W. Hiemstra, wethouder H. Heijerman, wethouder B.A. Luinge en wethouder N.J.P. Lambert

Datum : 5 februari 2020

Onderwerp

Kaderbrieven 2021 gemeenschappelijke regelingen

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de kaderbrieven 2021 van de gemeenschappelijke regelingen GGD, Publiek vervoer Groningen Drenthe, Recreatieschap Drenthe, RUD Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe en Werkplein Drentsche Aa en geen zienswijzen in te dienen.

Inleiding

Op grond van artikel 34b van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen dient een gemeenschappelijke regeling voorafgaand aan de begroting een kaderbrief ter informatie aan te bieden aan de gemeente. Een kaderbrief bevat de beleidsmatige en financiële kaders voor de nog op te stellen begroting voor het jaar 2021. Wij zien in de kaderbrieven op enkele punten aanleiding u voor te stellen een reactie te geven. Deze zijn onderstaand per gemeenschappelijke regeling afzonderlijk toegelicht. Overigens blijft gezien de ruime formulering van de kaders de mogelijkheid open om bij de aanbidding van de concept begroting 2021 van de diverse gemeenschappelijke regelingen een zienswijze in te dienen. In 2019 heeft een intergemeentelijke raadswerkgroep zich gebogen over de door de raden gewenste informatie die u van de gemeenschappelijke regelingen wenst te ontvangen. De gezamenlijke griffiers van Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo hebben de gemeenschappelijke regelingen hierover bij brief van 8 november 2019 namens de vier gemeenteraden geïnformeerd. Wij concluderen dat de gemeenschappelijke regelingen nog slechts in zeer beperkte mate aan de gewenste informatiebehoefte invulling hebben gegeven.

Evenals vorig jaar bieden wij u de kaderbrieven gebundeld in één adviesnota ter kennisneming aan. In de argumenten geven wij per gemeenschappelijke regeling kort de kernpunten weer.

Beoogd effect

De kaderbrieven geven inzicht in de kaders voor de begroting 2021 van de diverse gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

Kaderbrief GGD

De GGD geeft uitvoering aan de gemeentelijke taken die worden genoemd in de Wet Publieke Gezondheid, de toezichtstaken Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Daarnaast voert de GGD een aantal taken uit die door het Rijk aan de GGD worden opgedragen.

Inhoudelijk

In de voorliggende kaderbrief zet de GGD de ingeslagen lijn voort en zijn zoals eerder afgesproken plannen geformuleerd. Het accent komt steeds meer te liggen op preventie en de vangnet-functie. Per programma worden de ontwikkelingen inhoudelijk beschreven als ook de eventuele financiële aspecten.

Het dagelijks bestuur van de GGD heeft ons uitgenodigd een inhoudelijke reactie op de voorliggende concept kaderbrief te geven.

Nieuwe ontwikkelingen

Nieuwe trends en ontwikkelingen zijn er in toenemende aandacht voor suïcidepreventie en preventie bij ouderen. De GGD heeft op dit moment geen rol in deze nieuwe ontwikkelingen. Dit najaar verschijnt er een nieuwe landelijke nota waarin deze onderwerpen nadrukkelijk aan de orde komen. Verder is de invoering van de Wet verplichte ggz een belangrijke ontwikkeling waarvan de uitvoering bij de GGD is belegd. Deze wet beschermt de rechten van psychiatrische patiënten die te maken hebben met verplichte zorg. Deze wet maakt het mogelijk om ook buiten het psychiatrisch ziekenhuis verplichte zorg te geven.

Veilig thuis

Veilig thuis maakt op dit moment een groei door. De insteek is om samen met het lokale veld en de beschermingsketen in te zetten op een zo effectief mogelijke werkwijze in samenhang met de gemeenten. Er is geregeld contact met Attenta om de samenwerking te borgen.

De ontwikkelingen worden nauw gevolgd en bij het opstellen van de begroting 2021 worden we nader geïnformeerd.

Financieel

Gemeenten hebben aangegeven te moeten bezuinigen. Om die reden heeft de GGD een eerste verkenning gedaan van de basistaken. De taken worden op wettelijk minimaal niveau uitgevoerd. Ze geven aan te onderzoeken hoe ze door zaken anders te organiseren efficiënter kunnen gaan werken. We blijven dit proces kritisch volgen.

Voor 2021 wordt rekening gehouden met een verhoging van de bijdrage met de geraamde indexering voor lonen en prijzen.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Publiek vervoer Groningen Drenthe

Publiek Vervoer heeft als doel een optimaal vervoersnetwerk te creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is en waarin duurzaam gebruik gemaakt wordt van alle beschikbare vervoersmiddelen. Om dit te kunnen realiseren hebben alle gemeenten van Groningen Drenthe zich verenigd in het samenwerkingsverband Publiek Vervoer. De organisatie is gericht op uitvoering en neemt de volgende taken voor haar rekening: contractbeheer, klachtenloket en kennis en adviesfunctie.

Inhoudelijk

In 2020 ligt de nadruk op het door ontwikkelen van het vervoerssysteem tot een meer integraal systeem waarbij OV en Publiek Vervoer meer met elkaar verweven zullen zijn. Dit betreft zowel ICT toepassingen om reizigers beter te bedienen maar integratie van verschillende vervoersvormen met verbindingen tussen Publiek Vervoer en Openbaar Vervoer.

De inmiddels in afgelopen jaren verzamelde data kunnen ondersteunend zijn bij het opstellen van beleid.

In 2021 lopen enkele programma's af die met Europese subsidie zijn gefinancierd. In 2021 zal ingezet worden op het binnenhalen van nieuwe subsidies bedoeld voor doorontwikkeling van het vervoerssysteem.

In 2022 loopt de eerste periode van het 4 jarig contract met de vervoerders af. De contracten bieden mogelijkheid tot verlenging. In 2021 zal daarom een keuze gemaakt moeten worden om opnieuw aan te besteden of te verlengen.

Aandacht voor de kwaliteit van het vervoer blijft nodig. Bij de aanbidding van het jaarverslag 2019 en de begroting zal aandacht worden gegeven aan de kwaliteit van het vervoer. Verder zal in 2021 een evaluatie van de gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer en een klanttevredenheidsonderzoek plaatsvinden.

Financieel

De huidige bijdrage bedraagt € 826.400,-. Voor de deelnemersbijdrage 2021 zal worden uitgegaan van bijstelling van dit bedrag op basis van de geraamde indexering voor lonen en prijzen. De bijdrage zal hierdoor met € 23.140,- toenemen tot € 849.540,-. Dit bedrag wordt naar de gemeenten verdeeld op basis van de gemeentefondsuitkering WMO 2015. Het aandeel van onze gemeente hierin bedraagt ongeveer € 15.500,-.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Recreatieschap Drenthe

Het Recreatieschap Drenthe is een samenwerkingsverband van Drentse gemeenten en Ooststellingwerf op het gebied van recreatie en toerisme. Doelstelling van het Recreatieschap is het uitwisselen en combineren van kennis, verbeteren van onderlinge contacten, adviseren, ontwikkelen van beleid, participatie in en coördinatie van projecten en de inzet en beheer van financiële middelen van het fonds voor recreatie en toerisme.

Inhoudelijk

Koersbijeenkomst Recreatieschap Drenthe

In het najaar van 2019 heeft een strategische koersbijeenkomst plaatsgevonden. Deze bijeenkomst leverde voor Recreatieschap Drenthe de volgende aandachtspunten op in volgorde van prioriteit:

- Kennisdeling (data);
- Instandhouding van routestructuur;
- Proactief adviseren trends en ontwikkelingen;
- Stimuleren samenwerking stakeholders recreatie en toerisme;
- Stimuleren van gastheerschap / ondernemerschap;
- Verhogen kennis recreatie bij eigen inwoners;
- Stimuleren kwaliteitsslag evenementen.

Daarnaast is in oktober en november in een 2-tal bijeenkomsten bij de gemeenteraden inbreng opgehaald voor de speerpunten 2021. Hieruit zijn centrale thema's als routenetwerken, digitalisering, digitalisering, samenwerking, verduurzaming, versterken ondernemerschap en toegankelijkheid naar voren gekomen. .

In 2021 hanteert het Recreatieschap het thema: 'Iedere Drent heeft profijt van toerisme'. De focus ligt op het vertalen van de landelijke visie naar een visie met acties voor en door Drenthe. Recreatieschap ziet de volgende kansen c.q. opdrachten voor zich zelf in 2021:

- **Onderhoud en ontwikkeling** van ruim 2750 km fietsroutes, 1900 km wandelroutes en 75 thema routes;
- **Aanleg** van wandelknooppuntennetwerk, nu alleen voor Meppel, Westerveld, De Wolden, Coevorden, Borger-Odoorn en Noordenveld. **Dus geen Aa en Hunze!**
- **Digitalisering**, zorgen voor toegankelijkheid en zichtbaarheid;
- Doorontwikkeling van **wandelaanbod**;
- **Beleidsadviezen** op basis van landelijke en regionale trends en ontwikkelingen;
- **Vitale Vakantieparken**;
- Ontwikkeling van **nieuwe projecten** ter ondersteuning van de sector;
- **Vertalen Big-Data** naar werkbare informatie voor gemeenten en sector;
- **Vakanties voor iedereen**, ook met een barrière;
- Bevorderen van **kwaliteit voor evenementen**.

Over de wijze waarop dat vorm en inhoud wordt gegeven zijn wij zeer tevreden.

Financieel

Voor het jaar 2021 gaat het Recreatieschap Drenthe uit van een reguliere compensatie voor de stijging van de lonen en andere prijzen. Daarmee uitgaande van de uitvoer van de huidige taken en met accenten vanwege de kansen die de organisatie in 2021 ziet.

De totale gemeentelijke bijdrage bedraagt € 1.204.791,- waarvan € 872.901,- + € 309.442,- aandeel fonds recreatie en toerisme (dit laatste bedrag is afhankelijk van de inkomende toeristenbelasting). Ons aandeel hierin is € 110.916,-. Voor Aa en Hunze betekent dit een verhoging van circa € 4.000,- ten opzicht van de bijdrage 2020.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

RUD

De RUD Drenthe verzorgt voor de 12 Drentse gemeenten en de provincie Drenthe de uitvoering van alle milieutaken. Hierbij gaat het om vergunningverlening (o.a. nieuw vestiging van bedrijven, wijzigingen in bedrijfsvoering, paasvuren), toezicht en handhaving (o.a. controles, klachtbehandeling, asbestverwijdering, piketregeling) en milieuspecialistische advisering (o.a. bodem, geluid, lucht, externe veiligheid) in diverse projecten.

Inhoudelijk

De kaderbrief RUD 2021 bestaat uit een drietal hoofdelementen te weten:

- de beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen;
- de financiële en beleidsmatige uitgangspunten;
- de aandachtspunten die van invloed kunnen zijn op de begroting.

Beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen

De werkzaamheden die in 2021 gepland staan worden opgenomen in het jaarprogramma. Naast de reguliere werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en advisering wordt onder andere aandacht besteed aan de komst van Omgevingswet, het verbod op asbestdaken, uitvoering beleid m.b.t. de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), klimaatdoelen/energiebesparing, de overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten, het wegvallen van de Rijksfinanciering voor de advisering in externe veiligheid en de uitkomsten van het project locatiebestand op orde en risicogericht werken. Op organisatorisch vlak zal ook 2021 in het teken staan van de invoering van de Omgevingswet, digitale informatie uitwisseling, de inzet van dataspecialisten, de beleidscyclus op orde brengen, en het starten van het aanbestedingstraject voor een nieuw zaakstelsel. Ten aanzien van het ziekteverzuim is het streven om dit percentage in 2021 terug te dringen tot 6 %.

Financieel

De financiële uitgangspunten zijn kaderstellend voor de begroting 2021. Het uitgangspunt voor de begroting 2021 is gebaseerd op de begroting 2020. De driejarige extra incidentele deelnemersbijdrage van 5% komt per 2021 te vervallen.

De deelnemersbijdrage wordt verhoogd met een index van 2,8 % voor de verwachte ontwikkeling van lonen en prijzen. Doordat een ziekteverzuimpercentage van 6 i.p.v. 4 % wordt gebruikt wordt de productiviteitsnorm verlaagd naar 1330 uur.

In de kaderbrief wordt tenslotte inzicht gegeven in enkele risico's die kunnen leiden tot een bijstelling van de begroting. Vooral de herijking van de verrekeningsmethodiek en de actualisatie van het locatiebestand kan een sterke invloed hebben deelnemersbijdrage (ook in de verdeelsleutel tussen deelnemers).

Per saldo leidt de kaderbrief tot een lagere bijdrage in 2021, de verlaging van de productiviteitsnorm leidt echter ook tot een lagere inzet.

Wij zien in de kaderbrief geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven op de kaderbrief, uiteraard blijft ons college een kritische houding aannemen ten opzichte van de uitvoering van de taken/afspraken.

Veiligheidsregio Drenthe

Aan de veiligheidsregio Drenthe zijn de gemeentelijke taken overgedragen in het kader van de brandweer, de geneeskundige hulpverlening bij rampen, de inventarisaties t.a.v. risico's van branden rampen en crises, de advisering hierover en het mede besturen van een gemeenschappelijke meldkamer voor brandweer, politie en ambulancezorg.

Inhoudelijk

Zowel op het gebied van crisisbeheersing als op brandweertzorg zijn er de nodige ontwikkelingen gaande. Deze staan hieronder kort omschreven.

Doorontwikkeling crisisbeheersing

Het algemeen bestuur van de VRD geeft aan dat de toenemende complexiteit van de samenleving tot gevolg heeft dat rampen en crisis ook complexer worden. Opschaling op maat en afgestemd op de specifieke situatie, geeft een beter resultaat dan de vastgestelde protocollen zoals in het verleden gehanteerd werden. Grote calamiteiten komen gelukkig niet heel vaak voor maar kleine crisis of crisis met een grote impact steeds meer. De gemeente Aa en Hunze heeft m.b.t. het Ruige Veld en camping Anloo dit ook ervaren.

Verandering brandweertzorg

Vergrijzing, krimp en snelle verandering in de woon-, werk- en privésituaties zetten de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers, met name overdag, onder druk. Een vrijwilliger is daardoor gemiddeld nog maar 10 jaar beschikbaar voor de brandweer. De keurings- en opleidingseisen die aan de vrijwilligers worden gesteld, werpen ook een steeds hogere drempel op. Dit betekent een toename van de kosten terwijl de o.a. kwaliteit en paraatheid niet toeneemt. Er moet dan ook in een periode van 5 tot 10 jaar een nieuw stelsel ontwikkeld worden. Uitgangspunt blijft vrijwilligheid maar dan aangevuld met beroepsmedewerkers.

Om een gelijkwaardige brandweertzorg in Drenthe te kunnen leveren, gaat de VRD zich richten op 3 onderdelen. Door het ontwikkelen van een bewustzijn en aanbieden van (technische) mogelijkheden voor de samenleving wordt de zelf- en samenredzaamheid bevorderd. De basisbrandweertzorg (eerste auto) wordt geleverd vanuit een dicht stelsel van brandweerposten. Aanvullend hierop komt een "laag" van aanvullende specialistische (beroeps) eenheden.

Benchmark VRD

Ten opzichte van andere veiligheidsregio's doet de VRD het goed. De VRD levert goede prestaties tegen een lagere gemiddelde kostprijs. De repressieve medewerkers hebben een groot vertrouwen in de VRD als organisatie en zijn tevreden. Tenslotte blijkt uit een collegiale toetsing van andere veiligheidsregio's dat de VRD in staat is de medewerkers goed te motiveren. Medewerkers zijn betrokken en loyaal. De VRD wil inspelen op veranderingen waarbij kostenbewustzijn, vertrouwen en het kwaliteitsniveau in stand blijven.

Het algemeen bestuur wil de begroting baseren op de volgende leidende principes:

Vrijwilligheid blijft de basis voor brandweertzorg in Drenthe, naast vrijwilligheid inzetten op specialismen via (parttime)beroepspersoneel.

Bestaande brandweertzorgprincipes worden vervangen door nieuwe, met gebruik van nieuwe technieken en vrijwillige energie in de samenleving. Gelijke brandweertzorg maakt plaats voor gelijkwaardige brandweertzorg.

Opkomsttijden eerste auto blijven binnen huidige Drentse normenkader.

Crisisbeheersing en GHOR

Vanuit verbinding en vertrouwen samenwerken.

VRD neemt niet over, maar ondersteunt, faciliteert en coördineert.

Veranderende rol VRD organiseren en financieren vanuit flexibilisering inzet personeel.

Informatie ondersteunt voorbereiden, uitvoeren en samenwerken.

Financieel:

De nog op te stellen begroting 2021 zal worden gebaseerd op hiervoor genoemde ontwikkelingen. Om dit mogelijk te maken vindt het algemeen bestuur dat er géén taakstelling en géén korting op de compensatie voor lonen en prijzen moet worden doorgevoerd. Door het werk anders te organiseren gaat men proberen deze veranderingsopgave en de daarmee samenhangende kosten voor extra opleiding en werving van personeel binnen de huidige financiële en personele kaders te realiseren. Voor de gemeente Aa en Hunze zal dat een extra bijdrage van circa € 63.368,- betekenen.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Werkplein Drentsche Aa (WPDA)

Werkplein Drentsche Aa is de organisatie waarin wij samen met de gemeenten Assen en Tynaarlo de uitvoering van de taken op grond van de Participatiewet hebben belegd. Daarnaast geeft WPDA uitvoering aan het beschut werk voor de doelgroep WSW en beschut werk in het kader van de Participatiewet.

Inhoudelijk

De onlangs vastgestelde beleidsnotitie "Werk, Inkomen, Meedoen" vormt de basis voor de opdracht aan WPDA. WPDA hanteert voor de opdracht diverse routes. Per opdracht en route wordt een terugblik, het doel en een vooruitblik gepresenteerd. Daarnaast wordt een belangrijk deel van het kader bepaald door landelijke wet- en regelgeving. In de kaderbrief worden een aantal algemene ontwikkelingen genoemd die ook nog van invloed kunnen zijn op de begroting 2021 zoals meer aandacht voor mensen die langdurig in de bijstand zitten, technologische veranderingen op de arbeidsmarkt en aan duurzaamheid gerelateerde vraagstukken.

WPDA gaat hier invulling aan geven binnen de volgende beleidsmatige kaders:

- De inzet is erop gericht om kwetsbare inwoners aan het werk te helpen en te houden.
- Inwoners die (nog) niet kunnen werken worden gestimuleerd om zoveel mogelijk mee te doen in de samenleving.
- WPDA levert een bijdrage aan de financiële stabiliteit van haar cliënten door o.a. tijdig verstrekken van een uitkering.
- WPDA blijft ook in 2021 inzetten op preventie, samenwerking met diverse partijen die een rol vervullen in het sociaal domein. Dit betreft o.a. thema's t.a.v. toegankelijkheid, en vroeg-signalering en voor onze gemeente specifiek de samenwerking in het armoedepact.
- In deze samenwerking draagt WPDA bij aan een sluitende aanpak voor cliënten binnen de deelopdrachten, waarbij voor cliënten met een bredere problematiek de regie bij Attenta ligt.

Financieel

WPDA verwacht een toename van de gemeentelijke bijdragen voor de 3 gemeenten van € 18,9 miljoen in 2020 naar een bedrag tussen de € 19,6 en € 20,0 miljoen in 2021. Als belangrijkste oorzaak wordt de reguliere indexering en cao afspraken en genoemd en de intensivering van de dienstverlening door de nieuwe wet inburgering en de cliënten uit het doelgroepenregister. Ook voert het rijk een wijziging in de financiering van de bijstand aan zelfstandigen door (BBZ-regeling) waarbij er een groter risico bij de gemeente komt te liggen en is er sprake van een toenemend beroep op de bijzondere bijstand en het minimabeleid. De kosten hiervoor zijn slechts zeer gering beïnvloedbaar. Onzekerheid ligt er vooral in de ontwikkeling van het aantal uitkeringen, het budget wat hiervoor van het rijk wordt ontvangen en het budget voor de Wsw. Opgemerkt moet worden dat voor de taken nieuwe Inburgeringswet in 2020 het beleids- en uitvoeringskader hiervoor door ons nog moet worden vastgesteld.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Kantttekeningen

geen

Financiën

De kaderbrieven schetsen een algemeen beeld op basis van vastgesteld beleid en de verwachte ontwikkelingen en accenten voor de begroting 2021. De gemeenschappelijke regelingen houden in de ramingen rekening met compensatie voor gestegen loon- en prijsontwikkeling.

Voor ons zou dit bij benadering leiden tot een hogere bijdrage van € 56.000,- ten opzichte van de vastgestelde begrotingen 2020 van de gemeenschappelijke regelingen + de gemeentelijke trend van 2,4% voor 2021.

Communicatie

Van alle gemeenschappelijke

Burgerparticipatie

n.v.t.

Samenvatting voor publicatie Schakel (max. 5 regels)

De gemeenschappelijke regelingen sturen jaarlijks in het voorjaar een kaderbrief aan de gemeenten. In de kaderbrief wordt inzicht gegeven in de beleidsmatige ontwikkelingen en financiële uitgangspunten voor de begroting 2020.

Bijlagen

1. Kaderbrief GGD 2021 en overzicht basistaken GGD
2. Kaderbrief Publiek vervoer regio Groningen en Drenthe 2021
3. Kadernota Recreatieschap Drenthe 2021 + oplegger Aa en Hunze
4. Kaderbrief RUD Drenthe 2021
5. Kaderbrief Veiligheidsregio Drenthe 2021
6. Kaderbrief Werkplein Drentsche Aa 2021

Gelet op aard en omvang van de informatie in deze adviesnota en de bijlagen kunnen wij ons voorstellen dat dit ook een aantal vragen van technische aard bij u oproept. Wij verzoeken u deze vragen bij voorkeur aan onze ambtelijke ondersteuning te stellen. Hiervoor kunt u contact opnemen met dhr. H. Wilts van het team samenleving.

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester